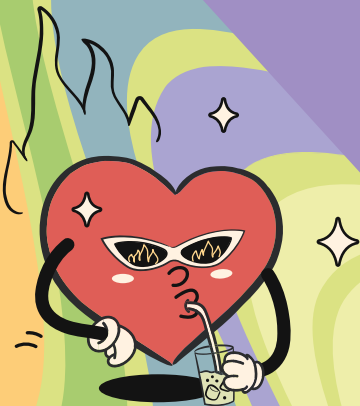

Guia LGTBIA+ *A temps!*

Preguntes sobre
el col·lectiu LGTBIA+
per aclarir conceptes
i saber més

Agraïments

Aquesta guia s'ha fet gràcies al finançament per part del Servei d'Igualtat de l'Ajuntament de València.

Amb aquesta guia volem aportar els nostres coneixements i experiència amb la intenció de donar visibilitat a algunes de les realitats del col·lectiu LGTBIA+ i ajudar a previndre la violència que patix.

Des de Dessex, volem viure en un món on totes les persones reben el bon tracte que mereixen pel simple fet d'existir i on les diverses identitats, orientacions i les diverses realitats de la sexualitat puguen expressar-se amb llibertat i viure sense patir violència simplement per formar part de la diversitat natural de la vida.

Gràcies a tot l'alumnat, professorat i famílies que heu fet possible que aquest projecte avance.

Gràcies a totes les entitats i persones que fan possible un món lliure de LGTBIAfòbia.

Gràcies a totes les persones que feu possible que la nostra tasca tire endavant.

Si voleu tindre més informació del que fem i com ho fem us deixem les nostres xarxes i el contacte de Dessex:

 [dessex_associacio](#)

 [dessex.info](#)

 info.dessex@gmail.com

Introducció

La sexualitat no és sols parlar de sexe...

Una de les primeres paraules que ens ve al cap quan parlem de sexualitat són les relacions sexuals, que tan sols representen una xicoteta part de la sexualitat.

Parlar de sexualitat no és només parlar de sexe, és parlar també de com és el nostre cos, quina és la nostra identitat i com l'expressem al món, com sentim els afectes i cap a qui i com ens relacionem. És parlar de les idees que aprenem de la cultura en la qual vivim, sobre el que és adequat o no i fins i tot del que és la sexualitat i el que no. Per això, la sexualitat no sols es referix a la manera en la qual les persones tenim relacions sexuals sinó, també a **qui sóc i com soc**.

En aquesta guia anem a parlar sobre el **col·lectiu LGTBIA+**, però primer hem de dir que les etiquetes són útils per a qui les vol gastar, però no són obligatòries. Utilitzar una etiqueta pot ajudar-te a sentir que no estàs a soles en el món o que hi ha més gent que et pot comprendre, però si pertanyes al col·lectiu i no les vols fer servir, està bé. Les etiquetes poden canviar amb el temps, igual que la sexualitat ens acompanya tota la vida i alguns aspectes també canviaran.

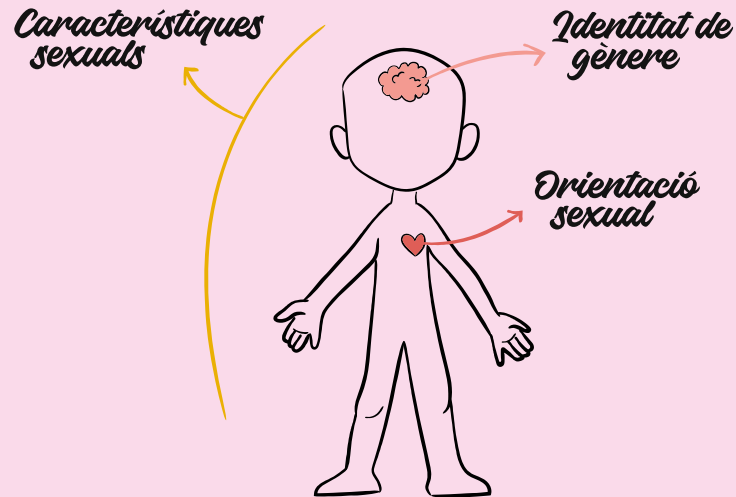
Abans de passar a definir què signifiquen les sigles LGTBIA+, hem d'aclarir primer alguns conceptes clau per a entendre millor de què parlem.

Per tal que la informació que presentem siga més fàcil de comprendre, hem agrupat les sigles en **3 àrees de la sexualitat**:

✦ Les sigles '**LGBA**' fan referència a les orientacions

sexuals o del desig

- ✦ La sigla 'T' fa referència a les identitats de gènere
- ✦ La sigla 'I' fa referència a la diversitat de combinacions de les característiques sexuals presents al cos

Orientació sexual o del desig

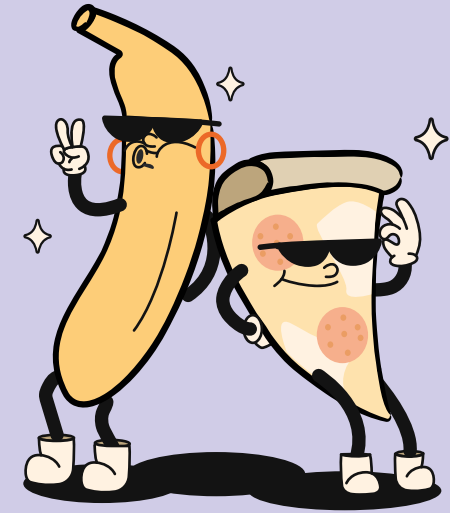
Per parlar d'orientació imagina que tens una brúixola a la mà que assenyalava la direcció del teu desig o la teua atracció sexual o afectiva i cap a quines persones la dirigixes. En el dibuix hem representat l'orientació sexual i del desig en el "cor" encara que ja sabem que els sentiments es produïxen en el cervell i no en el cor, però és per entendre'ns. **La teua orientació sexual només depèn de tu i de qui t'agrada a tu**, i de ningú més, ni de l'educació que has rebut, ni de les joguines que t'han comprat en la infància, ni de la influència de les teues amistats, ni de res extern a tu. L'orientació sexual pot canviar al llarg de la teua vida o mantindre sempre la mateixa, i ambdues opcions estan bé. Igual que hi ha gent que quan és xicoteta no li agraden les verdures i quan es fa més major li comencen a agradar. També hi ha altres persones

que mai de la vida els agradaran les verdures, veritat?

Identitat de gènere

A totes les persones quan naixem, es diu que ens assignen un gènere o una identitat de gènere d'acord amb els nostres genitals: si tens penis seràs un "home", si tens vulva seràs una "dona".

Popularment, es diu que el sexe és la part biològica i el gènere la part cultural. La part cultural es transmet, s'educa. Quan una família descobreix en les ecografies els genitals de la persona que naixerà, ja es comencen a posar en marxa totes les creences culturals al voltant del gènere i com serà millor educar al futur bebé, si li farem forats a les orelles o li posarem llacets al cap o no. Per això es diu que sexe i gènere no són el mateix.

Com veus al dibuix, hem simbolitzat la **identitat de gènere** al cervell, perquè fa referència a **qui sóc** i això forma part de tu, no depèn de l'educació que has rebut, ni dels estereotips de gènere que complixes o deixes de complir. Totes les persones anem creixent i descobrint qui som, des de ben petites, **al voltant dels 6 anys**, ja som capaços d'expressar si som una xica o un xic, independentment dels genitals que tenim. En eixa etapa es diu que hem interioritzat la nostra identitat de gènere, no és algo que tries un dia en concret com la roba que et poses. Per això, si tu li dius a un xiquet, que té penis, que és una xiqueta, et respondrà fermament que no ho és, igual que si li dius a una xiqueta trans, que té penis, que en realitat és un xic i que està confosa, et dirà fermament que ella és una xiqueta. El que passa és que les persones trans es poden trobar amb la resistència del seu entorn, que posarà en dubte la seua identitat. Per això algunes persones trans oculten la

seua vertadera identitat durant un temps, però no desapareix, **no deixen de ser qui són en realitat.**

Existeixen persones que s'identifiquen com a dones, altres com a homes, i altres com a persones no binàries. Fins i tot unes altres com a queer*. No passa res si no entens algunes coses, per açò estem nosaltres ací, per aclarir conceptes i que no fem dubtar a ningú de qui és!

Binarisme i No-Binarisme

Potser has escoltat el terme persones no binàries i no saps què és. **El binarisme és la creença cultural de que només existixen dos sexes que es corresponen amb dos gèneres** (“vulva=dona i penis=home”) i que cada gènere ha de desenvolupar uns rols i unes actituds determinades (el que anomenem rols i estereotips de gènere).

Però dos úniques opcions tancades mai podran descriure tota la diversitat humana. Per això hi ha cultures, des de fa milers d'anys, que reconeixen l'existència de més de dos gèneres que permeten a les persones desenvolupar-se més enllà del binarisme de “dona” i “home”.

Característiques sexuals

Les característiques sexuals fan referència al que popularment anomenem “sexe biològic”, per això diguem que és la part relacionada amb el cos i els genitals. Però quan parlem del sexe biològic no és correcte parlar només dels genitals externs, hi ha altres característiques sexuals que hem de tindre en compte. El sexe biològic es compon d'una combinació de les anomenades **“característiques sexuals primàries”**:

- ✦ Els cromosomes, XX o XY, fins i tot XXY o X0
- ✦ Les hormones, com la famosa testosterona o els estrògens
- ✦ Els genitals interns, com els ovaris i els testicles
- ✦ Els genitals externs com el penis i la vulva o els genitals intermedis

Combinades amb les **“característiques sexuals secundàries”** que fan referència a aspectes més visibles com: els pelets del cos, el to de veu, la forma de determinades parts del cos com els malucs, els pits...

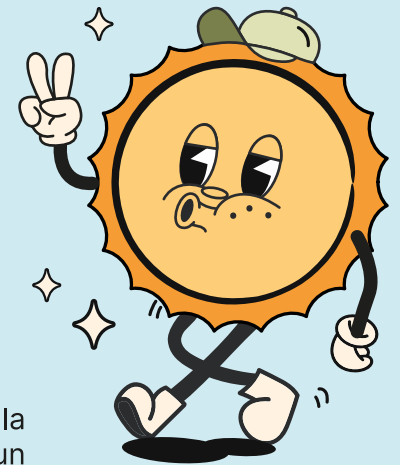
La combinació de totes estes característiques sexuals és el que determina el nostre sexe biològic, no una, ni dos. La majoria de dones i homes naixem amb unes combinacions semblants, tot i que tan úniques com ho és cada persona, però existixen moltes combinacions possibles, com en el cas d'un tipus d'intersexualitat en la qual es poden tindre cromosomes XY i vulva.

+ Queer

És un terme en anglés que es traduïx literalment com “estrany” i s'utilitzava de forma despectiva cap a qualsevol persona del col·lectiu LGTBIA+ i especialment cap als homes gais. Amb el temps, les persones del col·lectiu decidiren apropiarse del terme per donar-li un **significat positiu.**

Així, hui en dia s'utilitza per a referir-se a les identitats no binàries o a **qualsevol expressió de la sexualitat que no encaixe amb les normes socials establides** com mariques amb ploma, bollereres, trans, persones no binàries, racialitzades, de classe social baixa o que no volen casar-se ni formar una família tradicional.

Per això hi ha persones que afegixen la sigla **“Q”** (LGTBIAQ+) com si fora un grup diferent, i altres no afegixen esta sigla perquè qualsevol persona del col·lectiu en realitat ja és queer, simplement perquè **desafien a les normes socials** que encara continuen tenint molta força en la nostra societat.

Quaisón les sigles de LGBTBI+?

Lesbiana

Són dones que els agraden per altres dones. Ser lesbiana és una orientació sexual, també es referixen a elles mateixes com bolleres o dones sàfiques, en relació amb la famosa poetessa Safo de Lesbos. També són homosexuals, perquè hi ha gent que només pensa en homes quan es parla d'homosexualitat en genèric. Això no vol dir que t'agraden totes les dones, ni que en una relació de dos dones una ha de fer el "paper d'home".

Gai

Són homes que els agraden altres homes. Ser gai és una orientació sexual, també es referixen a ells mateixos com homosexuals o entre amics com maricó. Ja hem dit que és propi d'alguns col·lectius apropiat-se de paraules malsonants i que s'han emprat com a insult per a donar-li un significat positiu.

Trans

Ser trans fa referència a la identitat, a qui eres, **no és una orientació sexual**. Sóc una dona o un home?, o cap de les dos?, la definició clàssica que solem trobar en internet és que les persones Trans són les que no s'identifiquen amb el gènere que els van assignar al naixer. Però aquesta definició de vegades resulta confusa. Posem un exemple: Àlex va nèixer amb penis i li van assignar el gènere "xic". Amb 7 anys va anar prenent consciència que s'identificava com a xiqueta i, per tant, ho és. Va comunicar-ho a la seua família i va decidir canviar el seu nom d'Ale-

jandro a Alejandra i poder mantindre "Alex". Alex, per tant, és una xiqueta trans.

Hi ha persones que prenen hormones durant anys i altres que no ho fan tant, hi ha persones que es realitzen més operacions estètiques, i altres que no (habitualment els pits són la zona del cos que més s'opera, però no tant els genitals, perquè són operacions més complexes). Els canvis que farà una persona trans són personals i ningú els pot decidir per tu.

Existixen persones trans binàries i persones trans no binàries.

Les persones trans binàries s'identifiquen com a "dones" o "homes". Per a referir-nos a una persona trans, es diu el gènere amb el qual s'identifica en el moment present i s'afegeix el sufix trans: dona trans, home trans.

Les persones trans no binàries no s'identifiquen ni com a "dones" ni com a "homes", s'identifiquen com a persones, no experimenten eixa sensació de benestar, de la que parlen les persones trans binàries, amb cap dels dos gèneres.

Podem pensar que això està de moda ara, però en altres cultures del món és una qüestió que estava assumida des de fa mil·lennis.

Alguns exemples que trobem són les Hijra en l'Índia i altres països del sud d'Àsia, les Muxes en Mèxic, les Burrnesha en Albania, Kathoey en Tailàndia, Khanith en Oman, entre altres.

Encara que moltes d'aquestes identitats de gènere han sigut descrites com a binàries des de la concepció eurocèntrica i colonialista, en les cultures de les quals formen part, estan reconegudes com a tercers gèneres.

Mireu aquest mapa!

Bisexual

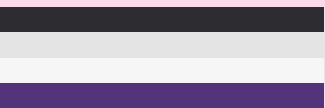
La bisexualitat s'ha popularitzat com sentir atracció tant per xiques com per xics. Però el col·lectiu bisexual ja reconeixia, des del seu inici, l'existència de més gèneres més enllà del binarisme. Per això la bisexualitat es defineix en realitat com **sentir atracció per persones del teu gènere i almenys per persones d'un altre gènere**, en resum, de dos gèneres diferents. La bisexualitat es tracta d'una orientació sexual, es pot ser bisexual tant si eres xica com si eres xic. No hi ha percentatges en la bisexualitat, és a dir, no han d'agradar-te les xiques i els xics en un 50/50.

Intersexual

Les persones intersexuals són **persones que naixen amb característiques sexuals intermèdies**, ja hem explicat al principi quines són les característiques sexuals. Existixen molts tipus diferents d'intersexualitats i totes són una condició NATURAL de la biologia humana, no és una malaltia. La majoria de persones intersexuals són dones i homes i altres són persones no binàries, exactament igual com les persones que no són intersexuals. La diversitat és lo natural. Cal respectar el cos de tot el món perquè tots els cossos estan bé, val?

Asexual

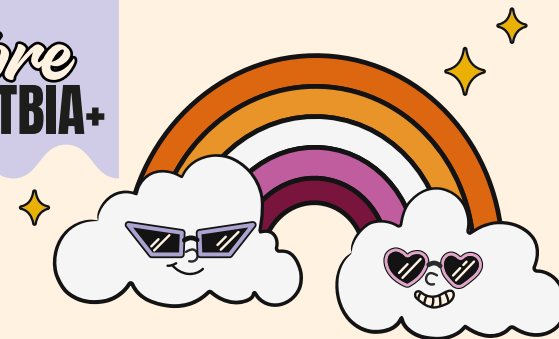

Hi ha moltes maneres d'experimentar l'asexualitat, et recomanem llegir sobre el triangle AVEN. La característica principal de les persones asexuals és que **no senten atracció per les relacions sexuals amb altres persones**. Per això és una orientació sexual. Algunes persones asexuals a més

poden ser **arromàntiques**, que són les que no senten atracció romàntica cap a altres persones. L'asexualitat **no és el mateix que "no tindre desig sexual"**, algunes persones asexuals poden sentir desig eròtic perquè poden tindre ganes de masturbar-se. Ser asexual tampoc és un canvi temporal en el teu desig, no pots estar "un poc asexual", o eres o no eres.

Preguntes sobre EL COLECTIU LGTBIA+

1. Però, aleshores les persones intersex tenen dos sexes?

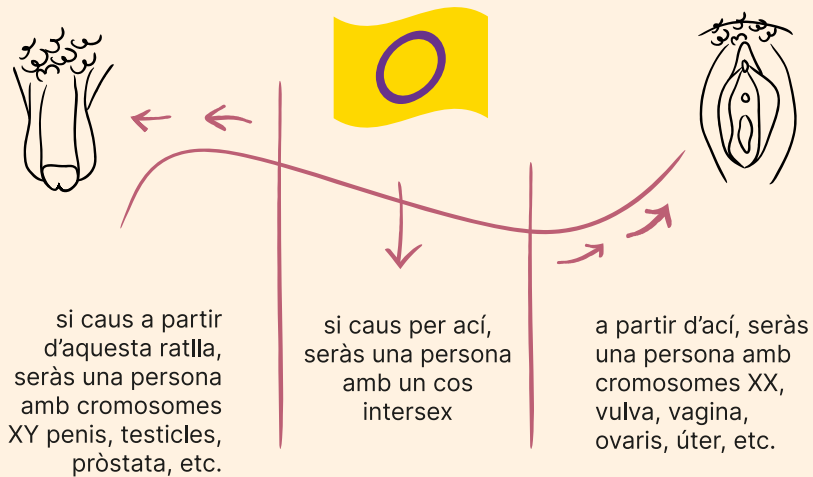

Existixen molts mites al voltant de les intersexualitats, però la realitat és que la intersexualitat és una condició natural de la biologia humana del cos, que es dona en un percentatge menor de la població.

- ✦ Les persones intersex, no tenen un penis i una vulva al mateix temps.
- ✦ Les persones intersex no són hermafrodites, és un terme incorrecte.
- ✦ Les persones intersex no són meitat dona i meitat home.
- ✦ Hi ha molts tipus diferents d'intersexualitats.

Amb respecte de si les persones intersex són xiques o xics, les persones intersex, igual que la resta de persones, li assignen un gènere al naixer. Com la resta de persones, una vegada tinguen consciència de qui són, ho expressaran i la seua identitat es correspondrà, o no, amb el gènere que li van assignar al naixer.

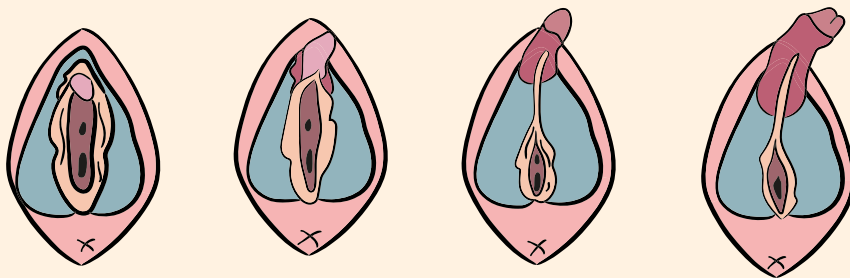
No imagines la formació del cos com una qüestió rígida, on només pots ser una persona amb vulva, vagina, ovaris, úter, tropes uterines... o una persona amb penis, testicles, conductes deferents, pròstata... sinó com un continu, tal que així:

No totes les persones intersex tenen genitals intersex

Algunes persones intersex tenen vulva

Algunes persones intersex tenen penis

* Dibuixos inspirats en imatge del programa Sexus (sexus.org)

Però, no totes les persones que són intersex tenen genitals intersex, algunes persones intersex tenen una vulva externa "normativa" i altres tenen un penis "normatiu" i la seua intersexualitat es desenvolupa **en els seus genitals interns**, en la seua **assimilació o producció d'hormones** o en els seus **cromosomes**.

Pot paréixer complex, però la **diversitat humana** és fascinant. Si vols conèixer més:

Per entendre-ho millor mira aquest vídeo des del minut **3:29 al 4:07**

2. A veure, però... quina diferència hi ha entre sexe i gènere?

Es parla molt del "sexe" i moltes voltes s'utilitza com si fora el mateix que el "gènere". Encara que puguen paréixer conceptes semblants, no ho són. Anem allà.

La paraula "**sexe**" és una paraula polisèmica, de vegades s'utilitza per parlar de les relacions sexuals (Pepico va tindre sexe en Mengánico), altres per a fer referència als genitals com el penis i la vulva i altres per a referir-se a la identitat de gènere, com quan li pregunten a una dona embarassada de quin sexe és el bebé.

D'altra banda el "**gènere**" és el conjunt d'idees al voltant del que se suposa que pot fer i com ha de comportar-se una dona i un home. Per això es diu que es tracta d'una construcció cultural que canvia amb el temps i depenent de cada regió.

En tot el món es relaciona un genital amb un gènere:

- ✦ Si naixes amb vulva, diran que eres una dona i t'educaran perquè faces unes coses.

✦ Si naixes amb penis, diran que eres un home i t'educaran perquè faces altres coses.

Però els costums associats al gènere canvien depenent del país. En alguns països a les dones li tallen el clítoris, com també han fet en molts països d'Europa amb les persones intersexuals. I en altres, com en el nostre país, li perforen les orelles quan són bebé o li posen un llacet en una diadema quan encara no tenen ni pèls al cap.

Com ja hem explicat, fins i tot la part biològica està influenciada per estes idees del gènere, perquè els genitals a soles no són tot el sexe biològic.

I per això, **esta relació no representa la diversitat del nostre món**. Les persones intersex que naixen en genitals intersex són dones o homes? I les persones trans no binàries?

Un resum senzill, encara que reduït, seria que el sexe és la part biològica i el gènere la part cultural.

3.

¿Qué diferencia hay entre ser transgénero y ser transexual?

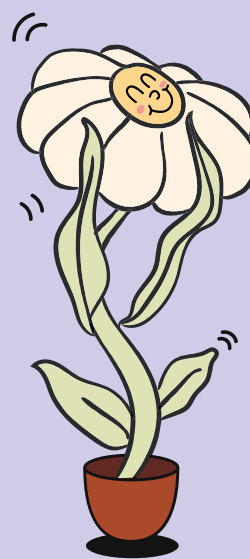
Fa anys es feia la distinció entre transsexual, per a referir-se a persones que s'havien operat, principalment, els pits i els genitals i transgènere, per a referir-se a persones que fonamentalment havien canviat la seua aparença, el seu nom o la manera de presentar-se al món, és a dir, la seua expressió de gènere.

Aquesta distinció va causar la falsa sensació de que unes persones eren més trans que altres o que existia una mena de progressió en el procés de transició, que començava amb canvis en l'expressió de gènere i finalitzava amb les operacions estètiques. Això va causar un malestar dins del

col·lectiu, i per açò **hui en dia està més consensuat utilitzar el terme Trans per a totes les persones del col·lectiu** que han fet una transició en el grau que siga.

Tot i això, podem trobar a persones, fins i tot dins del col·lectiu, que continuen fent la distinció entre els dos termes.

Per si no queda clar, l'expressió de gènere fa referència a totes les característiques externes, observables i que són culturals, que estan associades a un gènere, com per exemple el nom, els pronoms, la roba, el moviment de les mans, la posició de les cames al seure, la forma de caminar, entre altres.

4.

¿por que la gente se ~~cambia~~ cambia de genero para sentirse bien?

Quan naixem el personal mèdic ens assigna un gènere d'acord amb els genitals que tenim, però el bebé que acaba de nàixer no sap qui és, ni el nom que li han posat, ni la llengua que es parla al país on ha nascut. Amb el temps, quan comence a parlar i a descobrir qui és, esta personeta podrà expressar si és una xica o un xic.

És cert que la majoria de persones nascudes amb vulva expressaran que són xiques i la majoria de persones nascudes amb penis expressaran que són xics, però no sempre és així. En estos casos es diu que **les persones no s'identifiquen amb el gènere assignat al nàixer** i això els fa patir i sentir molt de malestar. Però este procés d'identificació no

és que es trie per decisió pròpia com qui tria la roba que vol posar-se hui. **Recordes el dia que vas escollir ser xic o xica?** No veritat? Les persones trans tampoc, van prenent consciència de qui són conforme van creixent i quan ho fan ho expressen, igual que tu i tot el món.

Per això, totes les persones trans expressen que senten una sensació de benestar quan són tractades amb el gènere amb el qual s'identifiquen en l'actualitat.

I plantejat: **vols viure en un món on les persones se senten pitjor i hagen d'ocultar la seua vertadera identitat?** I què pots fer tu per viure en un món millor?

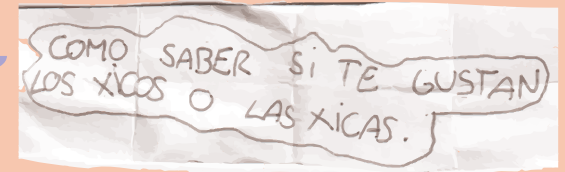
5. Com es canvia el gènere?

La identitat de gènere no es canvia perquè cadascú té la seua (corresponga o no amb l'assignació de gènere que li van fer al naixement) el que es pot canviar és:

- ✦ El **nostre nom i els nostres pronoms** per altres masculins, femenins o neutres.
- ✦ Els canvis de nom i de gènere es poden realitzar també en els documents oficials per a les **persones trans majors d'edats** (més de 18 anys) des de l'any 2011*.
- ✦ Els canvis de nom i de gènere es poden realitzar també en els documents oficials per a les **persones trans majors de 16 anys sense autorització** familiar o d'una persona tutora legal des de l'any 2023*.
- ✦ Els canvis de nom i de gènere es poden realitzar també en els documents oficials per a les **persones trans menors de 16 anys i majors de 14 anys** amb l'acompanyament d'una persona tutora legal des de l'any 2023.
- ✦ Les **persones menors de 14 i majors de 12** podran sol·licitar el canvi al registre amb autorització judicial (caldrà que li acompanyen les persones que tutoritzen legalment a la persona menor).

- ✦ Canviar **la nostra forma de mostrar-nos al món**: la forma de vestir, el monyo, maquillatge...

*Aconsellem sempre que estos processos els puguem fer en companyia de persones que ens estimen i confiem en elles. És important que estes persones siguen properes, com familiars o amiguets, i adultes amb més experiència vital.

Molt senzill, durant la infància, l'adolescència i la joventut ens sorgix moltíssim el dubte de si ens agraden les xiques o els xics, però, també ens pot sorgir el mateix dubte en l'edat adulta... Per què? Perquè realment al llarg de la nostra vida ens agradaran persones diferents i l'orientació sexual també pot ser que canvie. **L'orientació és fluida.**

Moltes vegades pensem que quan una persona descobreix que és bisexual, lesbiana, gai o heterosexual ho serà per sempre. Això pot ser així, però hi ha també persones que la seua orientació sexual varia i això no és rar, és una cosa completament normal. No cal tindre pressa per saber qui ens agrada, mai és tard per a saber-ho, quan arribe, arribarà. Igual que tindre dubtes, també és normal.

Ens fan creure que "per defecte" les persones sembla que naixem totes heterosexuals, però això és fals. Al llarg de la història i en moltes i diferents espècies animals del planeta,

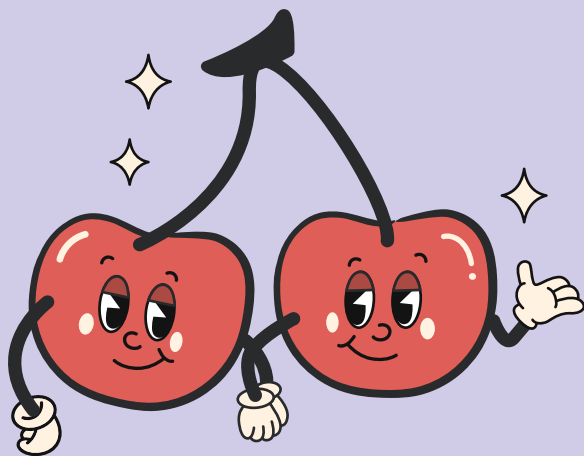
sobretot entre mamífers, es donen relacions homosexuals i bisexuals. Totes les orientacions sexuals són naturals i amb el pas del temps tu també descobriràs qui t'agrada i qui no, potser això canviarà amb els anys o potser no, potser dubtaràs o potser mai dubtes. Només ens queda dir-te que si la teua orientació canvia, està bé.

7. Escolta... Les persones amb diversitat funcional poden ser LGTBIA+?

CLAR QUE SÍ.

Les persones amb diversitat funcional també **estimen, senten desig i atracció** cap altres persones igual que qualsevol altra persona, perquè la sexualitat és una condició humana, per tant, **totes les persones tenen una orientació del seu desig.**

Moltes voltes es pensa equivocadament que les persones amb una diversitat funcional no tenen desig sexual o que si expressen ser del col·lectiu LGTBIA+, en realitat és fruit de la seua diversitat o estan confoses... **Però això no és així.**

Les persones amb diversitat funcional, també escullen i tenen desig cap a les altres persones, i si expressen ser del col·lectiu **cal respectar-les com a qualsevol altra persona del món!**

Drets sexuals i reproductius: QUÈ SÓN?

Els Drets Sexuals i Reproductius, van estar creats al nostre País Valencià durant el **XIII Congrés Mundial de Sexologia**. Després van ser aprovats per l'Assemblea General de l'Associació Mundial de Sexologia (WAS) en 1999 durant un Congrés que va tindre lloc a la República Popular de la Xina. Més tard al 2008 va ser reafirmada en la Declaració de la WAS: Salut sexual per al mil·lenni. Aquesta Declaració revisada va ser aprovada pel Consell Assessor de la WAS al març de 2014 i ratificada per l'Assemblea General de la WAS a Singapur en 2015.

Els Drets Sexuals i Reproductius són una sèrie de pautes que ens ajuden a protegir la nostra integritat i llibertat sexual pel mero fet de ser persones que viuen a aquest món! En total hi ha 16 Drets Sexuals, te'ls presentem:

1. El dret a la **igualtat i a la no discriminació** de gaudir dels Drets Sexuals i Reproductius per a totes les persones sense cap tipus de distinció.
2. Dret a la **vida, la llibertat i la seguretat** de les persones sense cap tipus de distinció per motius en relació a la seua sexualitat.
3. El dret a **l'autonomia i a la integritat corporal**, tinguent en compte que aquesta autonomia haurà d'estar basada en el propi consentiment que a la volta haurà d'estar basat en tindre una informació bona i suficient per prendre les decisions que pertoquen.

4. El dret a **no ser sotmés a tortures** ni a tractes o penes cruels, inhumans o degradants relacionada amb la sexualitat.
5. El dret a **estar lliure de tota forma de violència** i coerció.
6. Dret a la **privacitat, la vida sexual i les decisions** sobre el seu propi cos i les pràctiques eròtiques consentides.
7. El dret al **més alt nivell possible de salut**, inclosa la salut sexual, amb la possibilitat de tindre experiències sexuals plaents, satisfactòries i segures:
8. El dret a **gaudir dels beneficis del progrés científic** i de les seues aplicacions amb la sexualitat i la salut sexual.
9. El **dret a la informació científicament** precisa i comprensible relacionada amb la sexualitat, la salut sexual i els drets sexuals a través de diverses fonts.
10. El **dret a l'educació** i el dret a una educació sexual integral.
11. Dret a **contraure matrimoni** i altres relacions similars, a formar i dissoldre el matrimoni i altres relacions similars en condicions d'igualtat i amb ple i lliure consentiment.
12. El dret a **decidir si es vol tindre fills**, el nombre de fills i l'espaiament entre ells, i a disposar de la informació i els mitjans per a fer-ho.
13. El dret a la **llibertat de pensament**, opinió i expressió expressió respecte de la seua sexualitat i té dret a expressar la seua pròpia sexualitat.
14. El dret a la **llibertat d'associació** i de reunió pacífica sobre la sexualitat, la salut sexual i els drets sexuals.

15. El dret a **participar en la vida pública** i política.
16. Dret **d'accés a la justícia**, a recursos i a reparació per les violacions dels seus drets sexuals.

Recursos PER A PERSONES LGTBIA+

- ✦ Oficina **Orienta**, Servei d'atenció integral per al col·lectiu LGTBIA inclusio.gva.es/es/web/igualdad-diversidad/orienta
- ✦ Grup de joves de **LAMBDA** lambdavalencia.org/es/grups_lambda/joves/
- ✦ **Kaleidos**, Organització intersex per la diversitat kaleidosintersex.com
- ✦ **Fundación Triángulo**, associació per la igualtat del col·lectiu LGTBIA fundaciontriangulo.org
- ✦ **AMPGYL**, Associació de famílies contra la intolerància per gènere ampgyl.org
- ✦ **ONDIS**, Oficina de no discriminació valencia.es/val/ondis/inici
- ✦ **Chrysallis**, Associació de famílies d'infància i joventut trans chrysallis.org
- ✦ **Galesh**, Associació de famílies monoparentals galesh.es
- ✦ **Castelló LGTBI**, associació per la dignificació del col·lectiu LGTBIA castellolgtbi.es
- ✦ Programa **Sexus**, Informació i assessorament sobre sexualitats sexus.org

Guia
LGTBIA+
A temps!

[@dessex_associacio](https://www.instagram.com/dessex_associacio)